

SINIF Şiir İnceleme Yöntemi (Şiirde Ahenk Unsurları, Dönemlere Ait Ses ve Ritim Özellikleri)

1. Aruz ölçüsüyle ilgili aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Arap edebiyatından İran edebiyatına, oradan da Türk edebiyatına geçmiştir.
- B) Hecelerin uzunluk ve kısalık ilkesine dayanır.
- C) Halk edebiyatında yoğun bir şekilde kullanılmıştır.
- D) İslamiyet öncesinde hiç kullanılmamıştır.
- E) Edebiyatta bir ahenk ögesi olarak kullanılmıştır.

2. İnme turnam inme haber sorayım,
Kanadın altına name sarayım,
Nazlı sevdiğimden haber alayım.
Katar katar olmuş gelir turnalar,
Eğrim eğrim ne hoş gelir turnalar.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif kullanılmıştır.
- B) Zengin uyak kullanılmıştır.
- C) Yalın bir dille yazılmıştır.
- D) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- E) Sevgiliye özlem anlatılmıştır.

3. Obam, yurdum talan oldu,
Destanlarım yalan oldu,
Yollar birer yılan oldu,
Kervanlarım geçmez gayrı.

Bu dördünlüğün uyak düzeni ve uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) abab – zengin uyak
- B) aaab – tam uyak
- C) aabb – yarım uyak
- D) aaab – tunç uyak
- E) aaab – zengin uyak

4. Aşağıdakilerden hangisi ahenk unsuru sayılmaz?

- A) Ölçü
- B) Edebî sanatlar
- C) Ünlü seslerin aynı mısradaki sıkça tekrarlanması
- D) Ünsüz seslerin aynı mısradaki sıkça tekrarlanması
- E) Uyak ve redifler

5. Silahlara veda
Geceye, rüyaya ve sana
Yalnızlığın geyik gözlü köşesinden
Düzenlerin çıkmazına

Bu dizelerde görülen uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin
- B) Yarım
- C) Tam
- D) Cinas
- E) Tunç

6. Tara da zülfünü gerdana bırak,
Görüşmek isterim yollarım ırak.

Bu dizelerdeki gibi dize sonunda bir kelimenin diğer dizinin sonundaki kelimenin içinde geçmesiyle oluşan uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım
- B) Tam
- C) Tunç
- D) Cinas
- E) Zengin

Şiir İnceleme Yöntemi (Şiirde Ahenk Unsurları, Dönemlere Ait Ses ve Ritim Özellikleri)

7. Gün söndü, kız dönüyor obaya salınarak
Yaylanın hür rüzgarı nakışlı eteğinde...
Ey İncesu, köpürme, coşkun sevdayı bırak;
Dağların da gönlü var bu yayla çiçeğinde...

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Ahenkli bir söyleyişi vardır.
C) Zengin ve tam uyak kullanılmıştır.
D) Sözcük hâlinde redif kullanılmıştır.
E) Dize sonlarında ses benzerliği vardır.

8. Aşağıdakilerden hangisinde farklı bir uyak kullanılmıştır?

- A) Ne keder ne yas olur
Çakıllar elmas olur
B) Diz çok ey zorlu nefis, önümde diz çok
Heybem hayat dolu deste ve yumak
C) Sırları dökülüyor baktığı aynaların
Söndürüp yürüyor bir bir aynaları kadın
D) Sen var mısın, her yer güzel
Gökler güzel, yerler güzel
E) Askerin bir ucu gördü Van'dan
Kılıcın kabzası görünmez kandan

9. Yıllardır ki bir kılıcım kapalı kında,
Kimsesizlik dört yanımda bir duvar gibi;
Muzdaribim bu duvarın dış tarafında,
Şefkatine inandığım biri var gibi.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Aliterasyon
B) Ölçü
C) Redif
D) Uyak
E) Cinas

10. Aşağıdakilerden hangisi ahenk öğeleri açısından bir bilgi yanlışı içerir?

- A) Uyak, rediften sonra kullanılmaz.
B) Uyak düzeni, birbiriyle uyaklı dizelerin aynı harfle karşılaşmasıyla oluşur.
C) Hece ölçüsünde duraklar, kelimeyi bölmez.
D) Aruz ölçüsü, dizelerin açık ve kapalı olma özelliğine bağlıdır.
E) Akrostiş, aynı ünsüzün bir şiirde sıkça yinelenmesidir.

11. Saçımda siyahım var
Bülbül gibi ahım var
Göz gördü gönül sevdi
Benim ne günahım var

Yukarıdaki dörtlük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif vardır.
B) Yarım kafiye kullanılmıştır.
C) Sevginin iradeden bağımsız oluşu işlenmiştir.
D) aaba şeklinde kafiyelenmiştir.
E) 7'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

12. Bir ya da birden çok kelimenin dizelerin baş ya da ortalarında tekrarlanmasıyla sağlanan ses uyumuna - - - - denir. Tekrarlanan kelimeler düzenli olarak mısra sonlarında yer alıyorsa bunlar - - - - adını alır.

Yukarıdaki boşluklara gelecek uygun sözcükler hangileridir?

- A) asonans-kafiye
B) tekrar-redif
C) akrostiş-ölçü
D) aliterasyon-ölçü
E) tekrar-kafiye

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf : .....
NO : .....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru : .....
Yanlış : .....
Boş : .....
Puan : .....